

VRAŽDA V ORIENT-EXPRESU

Agatha Christie

Autor materiálu: Michael Svozil

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

téma: vyšetřování vraždy motivy: kapesníček, čistič na lulku, kimono

ČASOPROSTOR

zima, 1929 v Jugoslávii - kabina Orient-Expresu

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

detektivní román

VYPRAVĚČ

Vypravěč vystupuje v er-formě a sděluje čtenáři jen takové informace, které má k dispozici i vyšetřovatel Poirot

POSTAVY

HERCULE POIROT

belgický detektiv, který je sice trochu výstřední, samolibý a puntičkářský, ale vzhledem ke své genialitě, s jakou dokáže případ vyřešit, si podobné výstřelky může dovolit. Je velice inteligentní, přemýšlivý, bystrý a jízlivě vtipný, vyzná se v lidech a psychologii a při vyšetřování spoléhá jen na svůj mozek!

RATCHETT

Zavražděn, dříve organizoval únosy dětí z bohatých rodin, viz dcera plukovníka Armstronga

TYPY PROMLUV

v úryvku se v menší míře objevuje pásmo vypravěče, ve větší míře dialog (rozhovor) Poirota

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

spisovný jazyk, přímá řeč, hlavní hrdina místy mluví francouzsky

DĚJ

- Detektiv Hercule Poirot se vrací domů ze Sýrie, kde řešil případ. Ve vlaku do Cařihradu si všimne dvojice, Angličanky a jistého plukovníka, ale není si jist jejich

vztahem. Do Cařihradu přijde Poirotovi telegram a on musí změnit trasu, aby se dostal do Londýna. Měl jet Orient expresem na trase Istanbul–Calais. S ním cestuje také Belgičan Bouc, ředitel železniční společnosti. Kupodivu je vlak zcela obsazený, ale nakonec se jedno místo uvolnilo. Celkem je zde 13 cestujících a mezi nimi i dvojice, kterou již Poirot potkal cestou. Jeden z cestujících, velmi nepříjemný Američan Ratchett, se Poirotovi svěřil, že se bojí, že bude zavražděn, chodily mu totiž výhružné dopisy. Poirot mu ale odmítl pomoci. Během noci vjel vlak do závěje a zastavil se. Ráno byl Ratchett nalezen mrtvý – někdo ho ubodal. Zajímavé bylo, že některé z 12 bodných ran byly velmi slabé a některé zase velmi razantní. Hodinky se Ratchettovi zastavily v 01:15, což byl předpokládaný čas smrti. Další stopou byl dámský kapesník, čistič na dýmku a kousek výhružného dopisu. Poirot rozluštil zmínku o malé Daisy Armstrongové, což byla nedávno zavražděná dívka, o jejímž případě se všude psalo. Přišel s odhalením, že Ratchett je onen vrah pod novou identitou.

- Hercule Poirot postupně vyslechl všechny cestující, dělal si poznámky a načrtnul plán vlaku. Zjistil, že jedna z podezřelých znala rodinu malé Daisy. Několik cestujících v noci vidělo projít kupé ženu v červeném županu, další viděli průvodčího na jeho židli na konci kupé a další zaslechli výkřik. Poirot provedl prohlídku kufrů, v jednom našel uniformu falešného průvodčího a v tom svém červené kimono.
- Hercule si povšiml několika poznámek, zamyslel se a zjistil, že úplně všichni cestující měli něco do činění s rodinou Armstrongových. Došlo mu také, že se tu všichni sešli záměrně, a proto byl vlak plně obsazen i v zimě. Vydedukoval, že se všichni chtěli Ratchettovi pomstít, a z toho důvodu naplánovali zločin společně. Věděl dokonce přesně, jak to bylo a kdo hrál při vraždě jakou roli. Ratchett byl zavražděn 12 ranami, každou zasadil jiný cestující. Chápal, proč se Ratchettovi mstili, a tak vymyslel ještě jedno – náhradní – řešení. Když stál vlak v závěji, vlezl do vlaku vrah v uniformě průvodčího, zavraždil Ratchetta a zase uprchnul. Lékař i Poirotův přítel Bove se shodli, že policii předloží tuto variantu, 12 skutečných vrahů tedy zůstalo nepotrestáno.